

נחל'י נצח

יו"ל ע"י מוסדות כרמל'ב | כראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גיליון מס' 685
פרשת וישלח תשפ"א

רח"ו	צאת המצב	כניסת שבוע	נרות הדלקת
17:52	17:14	16:00	ירושלים
17:49	17:16	16:14	תל-אביב
17:49	17:13	16:05	חיפה
17:53	17:17	16:21	באר שבע

דבר ראש הישיבה

מלחמת היצר

מי נותן מתנות לסטרא אחרא, ולמה • מה קרה כשהשטן הרגיש כמעט אבוד • באיזה אופן מדברים עם רשעים • יסודות גדולים במלחמת היצר הנלמדים מפרשתנו

השלמה צריכים להתנהג לפי חלקת העצה עכ"פ, באופן שישאר לו לכל הפחות מחנה אחד לפליטה ולא יהיה נאבד לגמרי ח"ו. שלא יאמר שאחר שנפל ילך ויהנה מהעולם הזה רח"ל, רק ישתדל שעל כל פנים יישאר מה שיישאר. כלומר: כשרואה אדם שהיצר הרע מתגבר עליו ונדמה לו שאין בכוחו לעמוד כנגדו כראוי, וכל מה שחושב עצות ותחבולות אינו עולה בידו כראוי, אזי כל עצתו העיקרית היא שיסמוך על כח הצדיק האמת שבאיזה דרך שילך ימצא בו ה' יתברך כנ"ל, ולעת עתה יתנהג כפי חלקת העצה, שזה בחינת "ויחץ את העם וכו'" והיה המחנה הנשאר לפליטה", היינו שיקבע בלבו שאיך שיהיה - אני חזק בזה שלא אהיה נסוג אחור לגמרי מה' יתברך, ולא איאש את עצמי לעולם."

עוד למדו בספרים הקדושים מהנהגות של יעקב, וכך מובא בספר מגיד מירשים (פרשת וישלח) בעניין הכריעות שכרע יעקב לעשו (בתרגום ללה"ק): "למה להשפיל יעקב את עצמו וקרא לו "אדוני" כמה פעמים? סוד הדבר מרמז שמי שמצידו של הקדוש ברוך הוא צריך לא להתנהג בתוקף ורוגז עם מי שמצד הסטרא אחרא, אלא לדבר עימם במלים של אהבה פעם אחר פעם", עכ"ל.

החוברת שהחזירה בתשובה

ועלינו ללמוד זאת ולחזור ולשנון, שאפילו עם הרשעים צריכים לדבר במלים של נועם ואהבה ולא בכעס. וכן הזהיר בפרשתנו אומר שאין לדבר עם הרשע בכעס.

זה דבר שאותו צריך לדעת מי שעוסק בקירוב רחוקים, שאפילו את הרשע צריך לקרב בנחת ובאהבה, כי כל מה שחסר להם זה דעת ואינם עושים בפטיעה ובמרד. ומסיבה זו גם תמיד צריך להשאיר להם ספר, ויש כמה כאלו שאני יודע שחזרו בתשובה מספר שנתנו להם. לפני עשרים שנה הכרתי מישהו שקיבל חוברת של הגה"צ ר"א שיק והיא גרמה לו להתעורר לתשובה.

ונסיים בכך שכאשר אדם הולך בשביל קירוב רחוקים זה עושה את הסנווריה הגדולה ביותר על עם ישראל, לפי שהקדוש ברוך הוא אומר: אם אדם מוותר על הלימוד שלו ועל הדברים החשובים שלו בשביל להציל נפש מישראל, קל וחומר שאני יעזוב את כל העניינים שלי [דהיינו מה שבאים בעלי הדין לקטרג על עם ישראל] ועכשיו אעסוק בהצללת נפשות ישראל.

ב מדרש בפרשתנו (ב"ר עח טו) מסופר שרבי יהודה הנשיא היה נוהג ללמוד את פרשתנו לא רק כשחלה פרשת וישלח, אלא בכל עת בה היה נצרך להפגש עם השלטון הרומאי ששלט בארץ. הפרשה הזו נכתבה כדי ללמד אותנו איך עלינו להתמודד עם אויבינו.

המלחמה העיקרית אצלנו כיום היא המאבק עם היצר הרע, ואכן לשם כך אנו צריכים להעמיק בסיפור פרשתנו, לראות כיצד יעקב התמודד עם אחיו אויבו מאז היוולדו ועד שהצליח לחמוק מצפרניו ולשגרו לשעיר הרחוקה, וכך נתמודד אנו עם היצר.

נאמר ברש"י (לב, ט) שיעקב הכין עצמו לשלושה דברים, ואחד מהם הוא "דורון".

זה לא מובן. מה הפירוש שיעקב מביא לעשו מתנות, וכי מגיע לו מתנות? לאח "חורג" שכזה, שרק עושה צרות כל היום, צריך לתת מתנות?!

וכך ניתן לשאול גם על כך שמביאים ליצר הרע מים אחרונים, וכי היצר צריך לקבל מתנות?

וההסבר הוא, שאם לא ניתן לו מתנה הרי הדבר יהיה בעוכרנו, לפי שכאשר נלחמים עימו בכל הכח ובלא לתת לו כל מוצא של כבוד, בלי שיוכל לקבל משהו ולהרגיש שזה מה שהרוויח בסיפור, הריהו מתגבר בכל כוחו ומכניע את האדם. וכזה מצינו אצל אדם הראשון, שהנחש הקדמוני ראה שאדם הראשון הולך להכניעו, התגבר עליו והחטיאו בחטא עין הדעת.

ומאיידך צריכים לדעת לתת להם כדי חיותם ולא יותר, שלא יתגבר כח הרע. לדוגמה בגזירת הציפורניים, שאם הציפורניים עודפות על הבשר הרי יונקים מהם כוחות הרע, ולכן גוזרים עד גובה הבשר.

המשימה: חלוקת העצה

כמו כן צריכים לדעת שכדאי תמיד להכין "תוכנית מגירה", שבמידה והיצר מתגבר בנקודה מסוימת יש לי תוכנית נוספת איך אנצח אותו. וגם את זה למדנו מהפרשה: "והיה המחנה הנשאר לפליטה"; גם אם לא אצליח לשחדו וגם לא לנצחו במלחמה הרי שלפחות מחנה אחד יישאר ויחיה.

ורבי נתן בליקוטי הלכות (הלכות ראש חודש ו' פיסקה נ"ב) מוסיף נופך לנקודה הזו, ונצטט את לשונו (בשינויים): "זה בחינת "ויחץ את העם אשר אתו וגו'" לשני מחנות", שכשרואים שקשה להשיג את העצה

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש

של הרה"ח שמואל

שטרן שליט"א

שביל חדש

נפתח אל הלב

חינוך = הרגל

בדברים המינימליים, כשכל הלכה או אמירת ברכות צריכה תזכורת חוזרות ונשנות, כיצד יישארו לילד הכוחות להתקדם ולהשקיע בדרגות קצת גדולות יותר? רק כשהילד קנה מספר קניינים הוא יוכל להתקדם הלאה בדרך העולה בית ק-ל.

כללים ברורים בדרך להצלחה

כעת ניגש ל"שאלת המליון דולר": כיצד נכניס את הבית לחינוך כזה, חינוך של עקביות והרגלים מסודרים?

התשובה לכך מתמצאת במספר מילים: כללים ברורים, סבלנות, נחישות, עקביות, ודוגמא אישית.

לתועלת ההורים אסביר קצת את הכללים ואפרטם [להוציא את הכלל "דוגמה אישית" שהוא זקוק למאמר נפרד בפני עצמו, ועוד חזון למועד בעז"ה]:

כללים ברורים - לפרט לילד מהגיל הצעיר ביותר מה הדרישות שבינתו דורש, למשל: בבינתו לא מכניסים אוכל לפה ללא ברכה, בבית שלנו לא מרימים ידיים וכו'.

סבלנות - כשהילד עדיין קטן ואיננו רגיל לכללי הבית לא לגעור בו, אלא בסבלנות לחזור ולשנות את הכללים ואפילו מספר רב של פעמים עד שאנחנו מבינים שהמסר נקלט כראוי. וכמובן: כשהוא מבצע את הדברים יש להחמיא לו.

נחישות - כל דבר שאנו רוצים להנחיל לילדנו אנחנו יכולים, רק לצורך זה עלינו להגדיר לעצמנו מה אנחנו דורשים מילדינו ולהפוך את זה לסדר קבוע בבית. כמו בעניין צחצוח שניים וכדומה, למרות שבתחילה הילד לא מסכים לשתף פעולה, אך כשרואה שהוריו נחושים בעניין הוא נכנע וממלא אחר רצונותיהם - כך גם בעניינים חשובים יותר, ברגע שאנחנו מסבירים לילדנו כיצד להתנהג ועומדים על כך בכל מחיר העניין נהפך לחלק בלתי נפרד מחיי הילד ונעשה לדבר שאינו מצריך דרבון תמידי.

עקביות - עלינו להיות עקביים בהחלטותינו ופועלים לפיהם. למשל: אם החלטנו שילדנו חייב לומר קריאת שמע לפני השינה, עלינו לוודא שאכן הדבר נעשה כל לילה ולא רק כשאנו נזכרים בעניין ומתלהבים במעלת חשיבותו...

כמובן שמדי פעם רצוי לעקוב אחרי הילד ולחזקו ביישום הכללים. בל נשכח שהיצר הרע לא עוזב אותנו כל כך מהר.

בברכת שבת שלום והצלחה רבה בחינוך!

ומדים אנו לפני ימי החנוכה הקדושים, וחנוכה הוא מלשון חינוך כידוע.

בתורה המושג "חינוך" פירושו תחילת התנהגות האדם בדבר שהוא עתיד להתמיד בו, כנאמר לגבי אברהם ואליעזר עבדו "וירק את חניכיו" וכמו שפירש שם רש"י. גם הפסוק המצוטט תמיד לגבי חינוך הילדים - "חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנו" - הוא בעל אותה משמעות: תתרגל את בנך ללכת בדרך הישר, כדי שגם בהמשך חייו לא יסור מהדרך הזו. אגב: התרגום שם מפרש את הפסוק הזה בדרך מעניינת: תתרגל את ילדך לקבל את דרכיך, בכדי שלא יסור ממנה אחרי חתונתך...

מעלת ההרגל היא לגרום לחושים שיפעלו באופן אוטומטי מבלי שיצטרכו לעזרה והקוונה בכל עת. ולעניינינו: אנחנו, האמונים על חינוך ילדנו בדרך הישרה, צריכים להכניסם להרגל ולמתכונת קבועה בדרך שאנחנו מאמינים בה בכדי שילדנו יפעלו בדרך זו באופן טבעי. למשל, בבית של תורה המצב הסטנדרטי צריך להיות קיום ההלכה: נטילת ידיים, פה נקי ממיילים אסורות, תפילות, ברכות, הליכה לת"ת, הליכה לבית הכנסת בשבת באופן קבוע וכו'.

ארבע סיבות מכוונות

מפני מה חשובים כל כך ההרגל והקביעות?

ארבעה נימוקים בדבר:

האחד: מניעת קשיים וויכוחים. ההרגל נעשה טבעי, ועם טבע לא מתווכחים אלא מיישמים אותו... כך כשהילד מתורגל ומחונך למה שהבית דורש הוא עושה זאת באופן טבעי ללא ויכוחים ומריבות מיותרים.

הסיבה השנייה: כשהילד נכנס למהלך של הרגל קבוע הוא יישם אותו גם בעתות מצוקה ועייפות (למעט מקרים קיצוניים), כשם שלמרות עייפותו של הילד הוא ילבש פיג'מה ויצחצח שיניים, כך גם להבדיל ישב ויקרא קריאת שמע של המיטה.

הסיבה השלישית: לאחר שהילד קנה את ההנהגה הנדרשת בבית, מצפונו מייסרו כשהוא לא מבצע את המשימה המוטלת עליו והוא מרגיש שלא בנוח, כך שישנה סבירות גבוהה שהוא לא יחזור על הטעות.

הסיבה הרביעית: ילד שאינו מתורגל לעשות את המינימום הנדרש ממנו בביתו, וכל דבר דורש ממנו מאמצים עילאיים וויכוחים עם ההורים, כיצד יוכל להתקדם בעבודת ה' ? אנחנו כהורים שואפים להכניס בליבות ילדנו אהבת התורה, חשק בתפילה, התגברות על המידות ועוד. אבל כשילדנו נמצאים במצב לא יציב

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר מתאים לכל בני המשפחה

מיוחד למצטרפים כעת:

מסלול 1 | חודש ראשון | 1-1 ₪ בלבד!
 מסלול 2 | 3 חודשים ראשונים | 990-1 ₪ בלבד!
 מסלול 3 | חודש ראשון | 28 ₪ לחודש בלבד!

02-623-1218 מוקד מניינים

ניצוצות

הופיע! גליון חודש כסלו

הקנאה אכלה אותם

שה' נהנה מכל מצווה שהוא עושה. כן, גם כשהוא לא מרגיש כלום, ואפילו כשהוא מרגיש שזה לא יכול להיות כי הוא כל כך גרוע, ה' - נהנה - מכל - מצווה - שהוא - עושה.

הם קינאו בהרגשה הזו, והם יותר קינאו בכך שזה באמת קורה. אז הם פשוט החליטו להפסיק את הדבר הזה, שה' לא יתפאר בשמים עם כל מצווה שיהודי עושה, ושנחננו לא נתפאר בכך שאנו העם היחיד ש'לו אלוקים קרובים אליו בכל קוראינו אליו'. אז אל תשמרו יותר מצוות, ה' לא יתפאר ויתהלל בכל מצווה שלכם, וגם

אל תעזו לומר שאתם עמו של הק-ל, אדרבה: אין לכם חלק באלוקים הזה!

אבל מה לעשות, ה' כן רוצה שנעשה מצוות, הוא כן רוצה להתפאר ולהשתעשע בכל מצווה שיהודי עושה. הרי מאז היום הראשון בבריאת העולם ה' ראה את מעשיהם של הצדיקים והתפאר בהם, כמו שכתוב 'וירא אלוקים את האור כי טוב' - 'אלו מעשיהם של צדיקים'. ה' לא

הולך לוותר על האור הגדול שכל מצווה שלנו עושה.

אז דבר ראשון ה' שלח את החשמונאים להטיס מפה את היוונים הרשעים, אבל הדבר השני הוא להוכיח להם שה' באמת נהנה מהם, כל מצווה אצלו היא אור, ולכן ה' סיבב שיהיה נס גדול בנר, כדי לרמז להם על כל מצוותיהם שהן כולן מאירות וה' נהנה מהם בשמים! ממש כמו ביום הראשון של הבריאה, שה' ראה את האור כי טוב!

אז עכשיו אני מבין: הנרות מרמזים על נס גירושם של היוונים הרשעים לא פחות מעל נס פך השמן; אנחנו מדליקים נרות גם כדי לזכור שכל מצווה שלנו מאירה בשמים וה' משתעשע איתה, בדיוק מה שהיוונים כל כך לא רצו...

(עפ"י ליקוטי הלכות ברכת המזון ד ט)

ל דעתי הניצחון על היוונים היה הרבה יותר משמעותי לעם ישראל מאשר נס המנורה. לשון הרמב"ם בתחילת הלכות חנוכה הוא "וְיָצַר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵיהֶם וּלְחַצְצֵם לַחֵן גָּדוֹל", זה היה ממש עצוב וקשה, עד שה' הושיע אותם והצליחו המעטים והחלשים לנצח את הגיבורים הרבים.

אבל אם זה הנס העקרי והגדול - למה לא עושים זכר לנס הניצחון? הזכר היחיד שעושים הוא לנס פך השמן, שלמרות שהוא נס עצום מעל לגדר הטבע - הלא בבית המקדש נעשו ניסים רבים מעין אלו בתדירות מדהימה.

אז אולי אני לא כל כך מבין, והנס העיקרי הוא שלא הפסידו את מצוות הדלקת הנרות אפילו רק לשבעה ימים, אבל מצאתי פירוש יפה בדברי רבי נתן שיתרץ גם את שאלתי הזו.

הוא הולך עמוק יותר. הוא שואל מהשורש, למה ה' גלגל שנס חנוכה יהיה בנרות המנורה דווקא? הרי כשנחשוב דקה נראה שה' דאג שיישאר שמן להדליק בו את המנורה ויישאר בו רק ליום אחד. ברור שה' יכל לדאוג שיישאר שמונה פכים וידליקו בלא צורך לניסים, מה שאומר שהנס הוא מוזמן מראש, ה' רצה שנמצא קצת שמן והוא ייהפך להרבה בנס. למה? מה הרעיון בזה?

אז הרעיון הוא שהחשמונאים יראו את הנרות מבהיקים להם מול העיניים, וסוף סוף יקבלו רמז משמים שבאמת ה' רוצה אותם, ה' אוהב אותם.

אסביר: היה עם יווני שהצליח לכבוש מדינות רבות ונעשה אימפריה. מה בוער לו שיוחנן ממודיעין ויהודה מגוש חבל לא ישמרו שבת? מה יוסיף לגוי היווני שיענק'ל ובער'ל יכתבו על השוורים הקשישים שלהם 'אין לנ... חלק באלוקי ישראל' חלילה?

והתשובה, כמו תמיד, שהם מ-ק-נ-א-י-ם. הם לא מסוגלים לראות את היהודי מספר לבנו בעיניים בורקות

לצעירי הצאן

כי תצא למלחמה

המלחמה העקרית שקיימת אצלנו כיום היא המאבק עם היצר הרע, ולשם כך אנו צריכים להעמיק בספור פְּרָשְׁתֵנו, לראות כיצד יעקב התמודד עם אֶחָיו אוֹיְבוֹ מֵאֵז הוּלְדוֹ וְעַד שֶׁהֲצִלִּיחַ לַחֲמֵק מִצְפָּרְנָיו וּשְׁלַח לְשִׁעִיר הָרְחוֹקָה, וְכֵן נִתְמוּדָד אֲנִי עִם הַיָּצֵר

מתוך מאמר ראש הישיבה

מלאך ה' צבקות

248 שנים לפטירת המגיד הגדול ממעזריטש, שב"ק י"ט כסליו תשפ"א - תקל"ג

בספרות עליונות, דברי תורתו היו רצופים בפירושי פסוקים ובדרכים לעבודת השם.

רבי שמעלקא הביט בפניו של רבי פינחס וראה שמעיניו ניבטה אותה אכזבה. הם ציפו לפלפול של ממש המיישב עשרות קושיות כברזל ומציב תחתיהם רבות אחרות, כזה שיפצה אותם מעט על טלטולי הדרך ועל היחס המתעלם בערב שבת, וכגודל הצפייה כך גודל האכזבה...

במוצאי שבת ניגשו האחים הקדושים אל המגיד, לקבל ברכת פרידה קודם שהם עוזבים לביתם, אך המגיד הסתכל עליהם ממושכות: "השאר פה עוד מעט, ואני אשלח לקרוא לכם כשיגיע זמנכם לנסוע לביתכם".

למרות שהם לא ראו אצל המגיד את מה שציפו לראות, דעת תורתם הכריעה כי עליהם להישמע לקולו של הרב ולחכות לברכת הדרך ממנו.

• • •

ויהי ביום השלישי קרא הרבי ר' דוב בער לשמשו וביקשו להביא לפניו את שני האחים השקועים על תלמודם בבית המדרש הסמוך.

רבי דוב בער נפרד מהם וברכם בברכת הדרך, אך לפני שיצאו ביקש מהם לקבל ברכת פרידה גם מתלמידו, הרבי ר' זושא מאניפולי שישב בבית המדרש ועיין בספריו.

לא אחרו האחים לשמוע בקול המגיד, וניגשו מיד לביית המדרש להפטר בשלום גם מרבי זושא, וסוף סוף יוכלו לשוב לבית מדרשם האהוב ולהתפלפל עם תלמידי החכמים אשר בעירם.

רבי זושא הרים את עיניו ושמע את בקשת ברכת-הדרך מפי האחים,

שניכר על פניהם כי מאירים הם באור התורה, ופתח בשאלה שלא מן העניין:

"הגמרא (חגיגה טו): אומרת שאם הרב דומה למלאך ה' צבקות-ות יבקשו תורה מפיו, ואם אינו דומה - אל יבקשו. האם ראייתם פעם מלאך? החזיתם בזיו פיו ובתואר גופו? איך נזכה לדעת מיהו הרב הדומה למלאך שמפיו עלינו לבקש תורה?". האחים שתקו. אכן, שאלה כעניין!

ורבי זושא המשיך בסערה: 'אם הרב דומה למלאך ה', שכשם שאיננו מכירים מלאכים ואיננו מבינים את דרכיהם העלומות והנסתרות כך נראה לעינינו הרב, אנו רואים שדרכיו גבוהות ומרוממות, טמירות ונעלמות, אזי עלינו לבקש תורה מפיו!'

הדברים נכנסו כחץ שנון הישר אל ליבם. הם הבינו מיד את האמת שבדבר. תוכניתם לחזור לעיר מכורתם נגזה באחת, והם נשארו למשך תקופה ארוכה בצילו של המגיד הקדוש, שהתבטא עליהם פעם בקורת רוח: "האחים הקדושים הגיעו אלי כבית מלא נרות כבויים, בלא אש, ועלי היה רק להדליק בהם את האור וכבר זרחו הם באלפי שלהבות מאירות ומחממות".

(מקור: "מעשה הצדיקים" להרמ"מ בודק, ועוד)

מ

אודו רוצים להטות אוזן לשיחתם הסוערת של האחים הגאונים, אבל מה נעשה שאיננו מבינים מאומה. גיצי אש ממסכתות הש"ס עפים להם באויר החדר מפיו של רבי שמעלקא לאזנו של רבי פינחס ולהיפך, ולנו רק נותר ליהנות מזיו פניהם ולנסות - לשוא - לפענח את מראי המקומות השועטים ליד אזנינו.

נלך הצידה, נחכה מעט עד שיפסיקו האחים הקדושים לבית הורוביץ מלימודם ויתחילו בשיחת חולין של תלמידי חכמים, אותה אולי נצליח להבין ולדלות ממנה ציצים ופרחים.

אנחנו כבר לא יודעים כמה שעות עברו, ואולי אף ימים? השמש שאנו רואים בחלון אולי כבר שקעה וזרחה שוב, אבל ההמתנה משתלמת: סוף סוף אנו זוכים להטות אוזן לשיחתם של האחים הקדושים. מעניין לראות מה מעסיק אותם בשניות הבודדות בהם אינם שקועים בהבנת דברי התורה.

"פינחס אחי, השמעת על המגיד רבי דוב בער, תלמידו של הבעל שם טוב?". רבי פינחס הנהן, ורבי שמעלקא המשיך: "אומרים שאור גדול של עבודת השם אמיתית זורח בבית מדרשו, אולי נסע יחדיו לתהות על קנקנו ולראות אם אכן יש ממש באלפים החוזרים ממנו כשענייהם ברוקת?".

רבי פינחס סירב נמרצות: "רק אני חושב על ביטול התורה שנחווה בטלטולי הדרכים ושערותיי סומרות. עדיף שנקיים בגופנו 'אשרי יושבי ביתך' ונמשיך בהתמדת לימוד התורה". אך רבי שמעלקא התעקש: "גם בלימוד התורה מספרים עליו רבות, ושמעתי שעוד טרם בא לרבו הבעל שם טוב היה בקי במאות ספרי קבלה. לדעתי כדאי לנסוע לעירו ולו כדי לקבל ממנו יסודות מעמיקים בסוגיות עיוניות".

במשך מספר שבועות הויכוח לא הוכרע, עד שרבי שמעלקא סבר וקיבל.

• • •

בצהרי יום שישי ירדו השנים מעגלתם שעצרה מול פתח ביתו של המגיד רבי דב בער, ועוד טרם ביקשו לעצמם אכסניא נכנסו לביתו לקבל ברכת שלום. המגיד היה טרוד באותה עת בהכנותיו לשבת ובקושי העיף מבט לעברם. שלום עליכם ותו לא.

האחים התאכזבו מאד. הזה האיש שמסופרים נפלאות רבות על רוח הקודש הנוססת בו? אם יודע הוא להבין בפני האנשים היה עליו לראות את גדלות תורתם ולהתחיל לדבר עמם בלימוד, ולפחות לא לשלחם מאיתו בחוסר הוקרה לכבוד תורתם!

אך ככה היה, וכעת לא נותר להם לעשות אלא לבקש מקום להניח את חפציהם ולפנות לבית המדרש. "תלמוד בבלי יש בכל מקום", ניחמו את עצמם.

שבת רצופה בתורה עברה עליהם, ולקראת סעודה שלישית נודע להם כי המגיד נוהג לסעוד בחברת תלמידיו ולדרוש בפניהם. האחים הודרו לתפוס מקום ליד שולחנו של המגיד, אך הוא החל לדבר בדקות עילאית ולשוטט

דרכים עלומות ונסתרות. האוהל על קברו של המגיד הגדול, באניפולי

שאלה:

ראיתי ילד מחלל שבת, אני חייב למחות בו?

תשובה:

אם אתה אביו הנך חייב למחות בו מגיל 2-4. ובתור אדם זו: לדעת השו"ע אתה פטור, ולדעת האשכנזים אתה חייב רק אם הקטן עובר על איסור מהתורה.

הרחבה:

נתחיל בדין אדם זר שאינו אביו: ה"שולחן ערוך" (או"ח שמג, א) אומר שאדם הרואה ילד קטן העובר עבירה אינו חייב לגעור בו ולהפרישו מכך, כי מצות תוכחה נאמרה רק לגבי "גדול". והרמ"א מביא דעה חולקת שמחייבת את הרואה להתערב ולגעור בו, בתנאי שהילד בן 4-2 ומעלה [כדלהלן]. להלכה הביא ה"משנה ברורה" (שם סק"ז) שדעת ה"חיי אדם" להחמיר כדעה זו באיסור דאורייתא, דהיינו כשרואה ילד העובר על איסור דאורייתא חייב לגעור בו.

לגבי אביו - לכל הדעות חייב הוא לגעור בילדו כשעובר עבירה, מטעם מצוות חינוך.

והגיל שבו מתחילה מצוות חינוך על הילד

משתנה: במצוות עשה השיעור משתנה ממצוה למצוה [כגון: יודע להתעטף - חייב בציצית; יודע לנענע - חייב בלולב], ובמצוות לא-תעשה [מדאורייתא או מדרבנן] החינוך מתחיל מגיל בו הוא מבין כשאומרים לו שאסור לעשות כך. ב"פסקי תשובות" (שם אות ז) מסביר שאין הכוונה שנהגה בשעה שגוערים בו ומפסיק לעשות, אלא כשגם בפעם אחרת הוא זוכר ולא עושה את האיסור, והוא בערך מגיל שלוש [לא לפני שנתיים אף בילד חריף, ובילדים בעלי רמת משכל נמוכה הוא בגיל ארבע בערך].

עוד שתי נקודות חשובות: א. לתת לו בידיים דבר איסור - אסור לכל אדם, ככתוב בכמה מצוות "להזהיר גדולים על הקטנים" ולמדים מכך לכל מצוות התורה (משנ"ב שם סק"ד). ואפילו בתינוק בן יום.

ב. אם הקטן עושה בשביל הגדול - חייב הגדול למחות בו, ואפילו בתינוק בן יום [אם היה שייך...].

ניצוץ לשבת

מתוך גיליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

"וזו בודאי תועיל לך"

צריך כח מדמה מבורר. ולכן מי שמתמיד ללמוד בספרו של רביז"ל, ליקוטי מוהר"ן, זוכה לביורו המדמה.

מסופר (שי"ט"ק ח"ג אות תרכ"ז) שפעם בא אברך אחד להרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל, ובקש ממנו עצה שינצל מן הנפילות שלו, דהיינו מן הדמיונות הלא-טובים.

נתן לו רבי מרדכי איזו עצה, והאברך אמר שכבר קיים את העצה הזאת ולא הועיל לו. נתן לו עצה אחרת, ושוב אמר האברך שגם את עצה זו כבר קיים והיא לא הועילה לו. אמר לו רבי מרדכי: "אם כן אין לי עוד עצה עבורך!", והאברך הלך בפחי נפש. לפני שיצא מפתחו קראו שוב רבי מרדכי ואמר לו: "יש לי עבורך עוד עצה אחת והיא בודאי תועיל לך; קנה את הספר ליקוטי מוהר"ן ולמד

לפני שיצא מפתחו קראו שוב. האוהל על ציונו של רבי מרדכי

בו בכל לילה לפני השינה, ואף שיחלקו עליך בגלל זה, וזו בודאי תועיל לך."

יהי רצון שנזכה בימים שנותרו לנו לקראת חנוכה המאירים באור המנורה, להתחזק בלימוד ליקוטי מוהר"ן - אותיות מנורה - ועל ידי זה לביור המדמה ולמדמה דקדושה.

(רה"ר הרה"ר שמואל שטרן שליט"א, מגזין 'ניצוץ' כסלו תשע"ח)

ודש כסלו הוא חודש של אור, כי בו מדליקים את החנוכייה זכר למנורת המקדש. בפרט אנוהו נצרכים להרבה אור, כי אנו נמצאים כיום בגלות

חשוכה מאד וזקוקים לצאת ממנה ולהאירה.

רביז"ל כותב בסוף תורה כ"ה שצריך היום לכנות את היצר הרע "כח המדמה". דהיינו שעיקר הנפילות הם ממה שרואה בדמיונו, ושם עיקר אחיזת היצר הרע בדורנו זה.

והנה הקב"ה שלח לדורות האחרונים את אורו של רביז"ל, שהוא אור המנורה בדורנו (מוהר"ן אותיות מנורה), והוא בא להוציא אותנו מן המדמה המקולקל, כי הצדיק ששבר את כל

התאוות ובירר את כח המדמה יש בכוחו להוציא גם אותו מן המדמה המקולקל. ועל כן בדור זה עלינו לעסוק הרבה בספרו הק' שעל ידי זה נזכה לצאת מן המדמה שאינו-מבורר. שעל זה אמר רביז"ל שכל התורה שלו היא כולה "בחינות", דהיינו בירור המדמה, כי כדי לדמות מילתא למילתא, דהיינו להבחין שדבר אחד דומה לדבר השני,

פתגם השבוע

כשמעניקים לילד חום ואהבה, זה יעורר אצלו חום ואהבה כלפי אחרים

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

הצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עמיא שליט"א

מל משה בן בת שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

ההצלחת משפחת אוקן

ההצלחת משפחת שרון

ההצלחת משפחת שילר

ניצוץ נ"ח

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירה יהודית

יצוב נרפי | צילום ילדים ומשפחות | מתנות ומזכרות

tate.odel@gmail.com | 054.844.1858

מודים לבלארוס על ה"קיבוץ"

תמונה אומן שליום: באדיבות המגלים

מוקדים תודה. אנשי ממשל בלארוס בביקור ואנ"ש בבלארוס

של העם הבלארוסי" אמר השגריר, "להכניס ולכבד את האורחים ולדאוג לצרכיהם, וגם לכבד את היהודים ואת המסורת הענפה שהתקיימה במדינה". השגריר ציין שגם מקורה של ישיבת מיר, השוכנת בצמוד לשכונת מאה שערים, הוא בבלארוס, והוא שמח לראות את תקומת הישיבה בארץ ישראל. עוד הוסיף השגריר כי הוא יעביר באופן אישי את תחושות הכרת הטוב החמים לרשויות בממשלה הבלארוסית. השגריר קיבל במתנה חנוכיה קריסטלית מפוארת לקראת ימי החנוכה הקרבים, וכסמל לאור המאיר את החושך אותה חשו על בשרם חסידי ברסלב הרבים בשהותם בבלארוס בניסיון להגיע לאומן.

ראש הממשלה לצד החסידים

בזמן שהותם של החסידים בבלארוס, נשיא בלארוס, אלכסנדר לוקשנקו, הציע סיוע לחסידי ברסלב ואף דרש מאוקראינה להתיר להם להגיע לאומן. לוקשנקו הציע "מסדרון ירוק" מבלארוס לאומן ואמר שמוכן לדאוג לתחבורה שתביא אותם ישירות לאומן ושתחזיר אותם לאחר ראש השנה ישירות לבלארוס ומשם לישראל. משרד החוץ של בלארוס קרא לאוקראינה "לגלות אנושיות ולשמוור על זכויות אדם" ולהכניס את חסידי ברסלב שתקועים בגבול בלארוס-אוקראינה, מבלי יכולת להיכנס למדינה שסגרה את שעריה לתיירים בשל מגפת הקורונה.

קעת בקשו העסקנים להודות למדינת בלארוס על כך בביקור המיוחד, בתקווה ששנה הבאה לא נזדקק חלילה לטובתם של הבלארוסים אלא זנחה כולנו, כלל חסידי ברסלב, כאיש אחד בלב אחד, להגיע ללא שום מניעות לקיבוץ הקדוש באומן בראש השנה, איש בל יעדר.

אות תודה והכרת הטוב על יחסם המיוחד של רשויות מדינת בלארוס בכל תקופת ימי ראש השנה כשהו על אדמתם אלפים מחסידי ברסלב, הגיעו ביום חמישי ל' כסליו שגריר מדינת בלארוס בישראל מר איבגני וורוביוב ויועץ השגרירות מר סטניסלב וונטסל לביקור מיוחד של "הכרת הטוב" בבית כנסת ברסלב במאה שערים.

ביקור בבית כנסת ברסלב

כידוע, חסידי ברסלב שהו בימים שלפני ראש השנה האחרון במדינת בלארוס, כאשר גבולות אוקראינה היו סגורים לכניסת זרים והאלפים שבקשו להגיע לציון הקדוש באומן דרך גבולות בלארוס נתקעו במדינה במשך ימים ארוכים.

באורח פלא, דווקא בלארוס, המדינה היותר קומוניסטית, היא זו שקיבלה את החסידים במאור פנים ודאגה לצרכיהם, ובפרט בשבוע האחרון שלקראת ראש השנה כאשר אלפים שהו בגבול ללא קורת גג מול אטימותו של המשטר האוקראיני, כאשר השלטון הבלארוסי דואג לכל מחסורם.

הביקור המיוחד של שגריר מדינת בלארוס בישראל מר איבגני וורוביוב ויועץ השגרירות מר סטניסלב וונטסל החל בבית הכנסת הגדול של חסידי ברסלב שבשכונת מאה שערים בירושלים, "השוה"ל", שם קיבלו את פניהם נציגי הרבנים ונתנו הסבר מפורט על כסאו העתיק של הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א שנמצא במקום, ועל ההיסטוריה של בית הכנסת שנוקנה ממלון ארץ ישראל.

ארץ הישיבות הנוסטלגיות

במהלך הפגישה שחזרו העסקנים את אותם ימים, כשהם מספרים לשגריר על הימים הקשים, כאשר הבינו החסידים כי אפסה התקווה ואין שום סיכוי שהגבול האוקראיני יפתח ואין מנוס מלחזור על עקבותיהם. הם מבחינתם מסרו את נפשם ונאבקו עד טיפת דמם האחרונה, וכעת נשאר לחשב מסלול מחדש, לחזור לבלארוס ולבדוק מהן האפשרויות בהן יוכלו להעביר שם את החג המתקרב, כשעליהם לחפש אחר מקום אירוח לימי החג או למצוא טיסה חזרה לארץ. למעשה בימי ראש השנה שהו בקיבוץ היסטורי אלפי חסידים בבלארוס במספר מוקדים שונים ורק לאחר ראש השנה שבו לארץ.

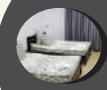
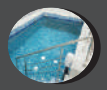

השגריר מר וורוביוב אמר בדבריו שכל אחד מוזמן למדינת בלארוס, לבקר ולראות את הישיבות הנוסטלגיות שקיימות עד היום, ואת בתי החיים הרבים הפזורים בערים השונות ששמורים בצורה טובה. "זו דרכו

הכי קרוב - הכי מפנק

המינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!

050-4141-497

avraham201@gmail.com

81 LANDAU

לנדאו - הבית שלכם באומן